

VIII. Abstrakt

Trestný čin podvodu, pojistného, úvěrového a dotačního podvodu podle § 209 až 211 trestního zákoníku

Trestní zákoník, zákon č. 40/2009 Sb., obsahuje trestný čin podvodu (§ 209) a zvláštní případy pojistného (§ 210 TZ), úvěrového (§ 211 TZ) a dotačního podvodu (§ 212) - tedy celkem čtyři samostatné trestné činy zabývající se podvodnou delikvencí. Autor se v diplomové práci zabývá charakteristikou podvodových skutkových podstat. Trestný čin Podvodu dle § 209 TZ je poruchovým trestným činem, zatímco jeho zvláštní formy vykazují znaky předčasně dokonatého trestného činu (přípravy). Trestní odpovědnost pachatele za zvláštní podvody je tedy širší, než trestní odpovědnost za podvod obecný.

Součástí diplomové práce je i rozbor judikatury Nejvyššího soudu a Ústavního soudu České republiky. Analýzou sledované judikatury Nejvyššího soudu autor dochází k závěru, že trestní odpovědnost osoby, která podá pod smyšlenou záminkou žalobní návrh na zaplacení fingovaného dluhu, je pokusem trestného činu podvodu.

Rozdíl mezi zvláštním druhem podvodu (pojistným, úvěrovým nebo dotačním dle § 210 až § 212 TZ) a obecným Podvodem dle § 209 TZ je patrný i v rovině dokazování. Zavinění u klasického podvodu musí zahrnovat úmysl ke způsobení škody, úmysl neoprávněně se obohatit a obsahovat i příčinnou souvislost mezi jednáním pachatele (uvedením v omyl, využitím něčího omylu nebo zamlčením podstatné skutečnosti) a následkem (účinkem). Chyběli byt' jeden z prvků poruchového trestného činu, je pachatel beztrestný. U zvláštních podvodů postačí postih za úmyslné uvedení nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů, případně za zamlčení podstatných skutečností. Úmysl se tu vztahuje pouze k jednání a nikoli k následku nebo příčinné souvislosti mezi jednáním a následkem. Kriminalizace předčasně dokonání odbourává nutnost precizního dokazování, nicméně klade zvýšené nároky na užívání zásady subsidiarity trestní represe zejména např. v případech uvedení nepravdivých informací u žádosti o spotřebitelský úvěr.

Zásada subsidiarity trestní represe je nejen trestněprávní zásadou. Její důležitost několikrát potvrdil i Ústavní soud. Tato zásada je implicitní součástí zásady demokratického právního státu obsažené v LZPS a výrazně proto u podvodných jednání může limitovat trestní odpovědnost pachatele.

Diplomová práce obsahuje i pasáž, v níž jsou porovnány skutkové podstaty majetkových podvodů v České republice a na Slovensku, v Nizozemí a v Rusku.

Klíčová slova:

trestný čin, podvod, subsidiarita trestní represe, zavinění, soudní rozhodnutí